

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri Societatis Jesu Brevis Vitæ Historia
cum ejusdem Concordia Quietis & Laboris in Oratione,
Expositione in Psalmum Miserere, Considerationibus de
Inferno, Expositione Cantici ...**

Massei, Giuseppe

AUGUSTÆ Vindel. & DILINGÆ, 1707

VD18 12383155

Versvs VII. Ecce enim Veritatem dilexisti: incerta & occulta Sapientiæ tuæ
manifestâsti mihi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47773)

*mente servo legi DEI, carne autem legi peccati. Rom. 7. Cur igitur existimes Davidem rectius fuisse dicturum Pater meus, quàm Mater mea? Verum est, noxam originariam à Patre transfundi, sed transfundi secundum id quod in eo de culpa est. Super hoc autem David non potuit fundare illam contra se Præsumptionem; jam enim culpæ veniam in Circumcisione acceperat, quæ est Baptismi Symbolum, Solùm illam fundare poterat in eo, quod peccatum illud habet de pœna, quæ etiam oblitteratâ culpâ perseverat, in carnis inquam indomitæ petulantia. Quis autem nescit, indomitam hanc & petulcam carnem nostram magis à Matre, quàm Patre, nobis obtingere? atque hâc causâ tanto ad rem aptius voluit dicere David *in peccatis concepit me Mater mea, quàm Pater meus.* O te beatum, si eò progressus fueris, ut te assuefacias ad præsumendum de te pessimum, quod possis, & ad id profitendum! Et verò jure id semper feceris, quamdiu mortales has exuvias circumfers, illas inquam infectas exuvias, quibus te non minùs, quàm alium quemvis, Mater tua circumdedit.*

VERSUS VII.

Ecce enim Veritatem dilexisti: incerta & occulta Sapientia tua manifestasti mihi.

- I. **C**ONsidera, Davidem ad placandum certiùs DEUM ratum fixumque habere, nihil penitus ad se purgandum afferre, sed tantùm ad accusandum; cum pergat magis magisque se reum demonstrare ita apertè convictum, ut penitus nihil ipsi supersit, quò recipiat se, nisi ad principio statim imploratas miserationes DEI, nullis terminis

minis clausas: *Miserere mei DEUS secundum magnam misericordiam tuam.* Postquam confessus jam est, DEUM non posse non vincere in ipso judicando, dum crimini suo jam aliàs manifestissimo, consentiebant etiam Præsumptiones, quas ad majorem suam ignominiam adduxit, nunc etiam illas laborat amoliri Præsumptiones, quæ contra sententiam Judicis afferri possent.

Duo non rarò præjudiciorum genera occurrere possunt sententiæ, quæ ad aliquem condemnandum fertur: unum ex parte Judicis est, alterum ex parte Rei. Ex parte Judicis potest esse affectus sinister, aut emolumentum proprium, quo occupatus aut sententiam re minùs ponderatâ ferat, aut ultra æquitatem exasperet, aut arbitrio suo plus indulgeat. Hoc autem, ait David, ex parte DEI contingere non potest: *Ecce enim veritatem dilexisti.* Ex parte Rei potest esse ignorantia, quæ dignum illum reddat miseratione, si non gratiâ. Sed ne ista quidem locum habet in delicto meo, ait David; *Incerta enim & occulta Sapiencia tua manifestasti mihi.* Hæc videtur esse allatorum verborum sententia omnium aptissima ad ostendendum, quomodo inter se cohæreant tres isti versus. Quòd autem re vera inter se connectantur, satis monstrat particula *enim*, quæ posita in secundo, & repetita in tercio, palàm facit, in eo versum utrumque convenire, quòd ambo reddant rationem ejus, quod Psalmographus dixerat in primo; Quòd nimirum DEUS omnino vincere debeat in sententiâ contra ipsum ferenda; *vincet, cum judicârit.*

Tu interim hinc disce, excogitare semper rationes, quibus exaltes judicia DEI omnia, quantumvis tibi molesta & onerosa, quin illa unquam minùs probes, aut de iis conqueraris, id quod tamen aliqui nimium queruli, aut

Verius; nimis quàm præfidentes facere non verentur. *Quid vultis mecum iudicio contendere? dicit Dominus: Jer. 2. v. 29.* An obscurum est, quantopere ille amet veritatem? non minùs illam, quàm semetipsum amat; unde non solum illam amat, ut inter nos mortales Iudices æqui, sed non potest illam non amare; cum perinde DEO esset non amare Veritatem, ac desinere amare semetipsum. *Ego sum Veritas.* Si autem hoc ita est, quis unquam suspicari poterit, quòd ab hac ille vel latum unguem in suis iudiciis discedat? *Negare se ipsum non potest. 2. Tim. 2. v. 13.*

II. Considera, quòd Veritas sit Virtus quædam transcendens, quæ locum habeat in omnibus planè negotiis bene ordinatis, nisi quòd pro negotiorum diversitate diversa nomina fortiatur. In Scholis fortitur nomen Scientiæ; in loquendo, Veracitatis; in moribus & vitâ, candoris; in conversatione, synceritatis; in operando, rectitudinis; in contractibus, fidei; in consulendo, libertatis; in servandis promissis, Fidelitatis; atque ita in Tribunalibus nomen Iustitiæ fortita est, quæ est constantissima voluntas dandi utriusque quod suum est; bonum, si bonum ipsi debetur; malum verò, si malum. En igitur, quid sit iudicare secundum veritatem. Idem est ac iudicare ad amissim regulam Iustitiæ: & hæc Iustitiâ iudicabit DEUS: *Judicabit populos in Veritate sua. Psal. 95. v. 113.* Non in aliena, sed in sua, quæ est ipsemet DEUS, usque adeò pura est. Et tu quomodo stare poteris ad regulam tam tremendam? Ne objicias animo tuo illam regulam, ad quam hac in vita DEUS iudicat. Hac in vita ipse non dat, quod cuique debetur; dum multis bonis dat mala, & multis malis bona. Et quâ id causâ? Eâ scilicet; quia hac in vita DEUS nos non iudicat, sed experitur, ut qualis nostra sit virtus, pate-

patescat. In altera vita judicabimur; & idcirco tunc quilibet illud habebit unum, quod tempore, quo expectimentum de eo sumptum est, fuerit promeritus, secundum Veritatem; præmium, si præmium, pœnam, si pœnam. Ad nihil penitus aliud tunc attendetur ex ulla parte, nisi quod justum est: *Veritas tua in circuitu tuo. Psal. 88. v. 9.* Quia igitur mirum, si DEUS vincet judicando? *vincet, cum judicabit: cum opponi ipsi possit nihil, nec quidquam contra ejus judicia excipi.* Enimvero quàm parum Veritas alicujus argui falsitatis poterit, tam parum judiciis DEI nostri quidquam erit quod opponamus. *Omnis iniquitas oppilabit os suum. Psal. 96. v. 42.* Tam illa manifesta, & casta esse deprehendentur. Tu interim unquamne serio tecum perpendisti, quo loco res tuæ futuræ sint, quando & tu secundum Veritatem judicaberis? Nunc igitur quantumcunque potes, operare boni; operare autem secundum Veritatem; non secundum apparentiam, non secundum consuetudinem, non secundum tuum arbitrium; sed secundum Veritatem, à DEO nobis Evangelica in Lege revelatam.

Confidera, quòd quisquis judicat secundum Veritatem, III.
 animum advertere debeat in suo judicio non solum ad qualitatem, seu naturam delicti, sed etiam ad qualitatem, seu conditionem delinquentis; quanto enim minus excusationis hic suo delicto potest prætexere, tantò magis etiam Reuserit. Quis autem minus excusationis prætexere potest, quàm qui notitiam malitiæ habet perfectiorem? *Servus sciens voluntatem Domini, & non faciens, vapulabit multis. Luc. 12.* Aliud est in tenebris, aliud in claro lumine prolabi. Habuit autem David lumen hoc clarissimum: & idcirco, cum inde arguere vellet monstruosam suam perfidiam,

fidiam, revocat DEO in memoriam, non ad sui commendationem, sed ad majorem ignominiam, quidquid ex eo rescierat arcanorum: *Incerta & occulta Sapientia tua manifestasti mihi.* Et sanè quid tandem Mysteriorum erat, quod DEUS Davidi non manifestârit? Communis est opinio, neminem alium ad eum diem tam multa & recondita didicisse, juxta id, quod David ipsemet videtur innuere, ubi pronuntiavit; *Super omnem docentes me intellexi. Psal. 118. v. 99.* Atque hinc non solùm ille Propheta appellatur inter Reges, sed etiam Rex inter Prophetas.

Possunt autem hæc Mysteria duplicem ad classem revocari. Alia enim sunt rerum non contingentium, sed necessariarum, ut sunt in DEO operationes, quæ vocantur *ad intra.* Et hæc occulta erant Davidi propter suam sublimitatem, nisi DEUS illa manifestare ipsi dignatus esset. *Trahitur Sapientia de occultis. Job 28. v. 18.* Alia sunt rerum non necessariarum, sed contingentium, ut sunt in DEO operationes dictæ *ad extra;* quæ pendent à libero ejus arbitrio: & hæc Davidi non tantùm occulta erant propter sublimitatem, sed etiam incerta propter eventum, tanquam res quæ & esse possent, & non esse spectatâ earundem naturâ. Tam horum autem, quàm illorum longè plurima DEUS manifestârat Davidi. *Incerta & occulta Sapientia tua manifestasti mihi.* Specimen arcanorum primi generis est Generatio Verbi, quæ verbis tam disertis exprimitur iis verbis, quæ arbitro Davide Æternus Pater Verbo suo dixit: *In splendoribus Sanctorum ante Luciferum genui Te. Psal. 110.* Secundi generis specimina sunt, Mysteria omnia ipsius Verbi humanam naturam induti, quæ etiam omnia Davidicis in Psalmis clarè admodum explicantur Unde jure merito de iis loquens David non quocunque modo illa sibi

sibi indicata, sed manifestata affirmat; *manifestasti mihi*, ut significaret, manifestationes arcanorum ejusmodi non quacunque, sed perfecta valde ratione sibi factas, non viâ figurarum, seu schematum, ut Prophetis aliis gradus inferioris: *In manu Prophetarum assimilatus sum. Os. 12. v. 10.* Sed viâ illustrationum apertarum, & sine ullis involucris: *Mihi* (ita de se ipso David proauntiavit) *Mihi locutus est Fortis Israël &c. Sicut lux aurora, oriente Sole, mane absque nubibus rutilat. 2. Reg. 23.* Unde licet observare, Davidis mentem modo valde excellenti fuisse roboratam; cum negari non possit, perfectiorem multo intelligendi facultatem requiri in Discipulo ad hoc ut intelligat Veritates ut in seipsis sunt, ac simpliciter propositas, quam si eadem à Magistro per involucria, similitudines, ac comparationes adumbrentur. Et tamen (quis hoc in animum induxisset?) & tamen homo tanto divinitus lumine præditus, ipse etiam transgressus est, & tam turpiter transgressus! Quanto igitur ille minus excusationum coram divino Tribunali prætexere potuit! Vade igitur tu, vade miser & fiduciæ aliquid in temetipso reponere.

Considera, ut tu inde proficias, quomodo tandem cum lumine tam claro jungi potuerit lapsus tam pudendus! Innuit hoc David ipsemet, ubi dixit: *Priusquam humiliarer, ego deliqui. Psal. 111.* Antequam tam immaniter prolaberetur, jam cœperat exerrare nonnihil à semitâ, sic ut locum dederit, & occasionem DEO, subtrahendi ipsi auxilia illa robusta, & opportuna, quibus aut Concupiscentiæ appetitus fuisset suppressus penitus, aut quamlibet ille fuisset excitatus, non magno tamen negotio frenari, cohiberi que potuisset, quo minus rationis lumen tantopere ofuscaret.

F

DAVI-

Davidem, quando lapsus est, plurimum jam remississe à perfectioris vitæ studio, ex eo Interpretes colligunt, quòd videant; cum tempus esset prodeundi in aciem ad confli-
gendum cum hostibus, ad quod ipsum suæ vitæ gradusque conditio vocabat, loco suo Joabum toti exercitui præfeci-
se, & expeditionem in hostem ei uni commisisse; non aliâ de causâ, nisi ut interim ipse Hierosolymis subsisteret, suis deliciis, sua quiete frueretur, quin valde de bono Regni communi sollicitus esset. Quin sacer textus videtur tale quid innuere illis verbis non temerè prolatis: *Factum est autem, vertente anno, eo tempore quo solent Reges ad bella procedere, misit David Joab, & servos suos cum eo &c. David autem mansit in Jerusalem. Dum hæc agerentur, accidit ut surgeret David de strato suo post meridiem, & deambulet in solario domus regia &c. 2. Reg, 11. v. 1. e.* Quæ omnia in homine ejus conditionis erant argumenta animi deliciis jam emolliti, atque ita ad casum pronioris.

Quomodo autem subinde vehemens animi Perturbatio potuerit Intellectum ejus adeò turbare, quin & tenebras illi offundere, non est valde difficile perscrutari. Cùm enim hæc animum hominis magno impetu obruit, tam vehementer eum subinde ad se rapit, ut avertat à re quacun-
que alia cogitanda, præterquam ab illa, quæ ipsi proponitur, ut dignâ quocunque impendio, quo illa obtineatur; huic illum afficit, & fascino quodammodo alligat; usque adeò, ut homo denique non tantùm Rationis consiliis aures jam nullas prabeat, sed phrenetici instar contra eum exardescat, qui in præcipitium ruentem retinere laborat.

Atque huc pervenire potest quicumque, cui manum suam DEUS constanter non porrigat. *Qui se existimat*

stare

stare, videat ne cadat. 1. Cor. 10. v. 12. En igitur, quò tibi constanti studio collimandum, ne te hoc singulari auxilio indignum reddas, quo juvare te DEUS potest, si vult, quòdque etiam negare potest, cum sit adjutorium planè gratis collatum. Hoc autem ne indignum te reddas, quid tibi agendum? Cave imprimis illa laxamenta, quæ sensim sine sensu suâmet naturâ ad ruinam te ducunt: remerarium siquidem est velle, ut illum DEUS regat, & à lapsu præpediat, qui nihil ferè non agit, ut cadat. Subinde id age, ut hanc à DEO gratiam victricem nullo non tempore à DEO petas, agnoscasque te vel ultimâ die illius tam indigum, quam fueras primâ. Si utroque hoc medio David usus fuisset, procul ille fuisset à casu.

VERSUS VIII.

Asperges me hyssopo, & mundabor; lavabis me, & super nivem dealbabor.

Considera, quòd cognoscere ratione quadam valde perfecta malum admissum, ut cognovit David, illud describere, exaggerare, profiteri, quàm illud omni ex parte grave fuerit, videatur debere in Pœnitente tollere omnem omnino spem veniæ unquam consequendæ, aut illam saltem plurimum imminuere. Et tamen aliter res habet. Tantum abest ut hinc fiduciæ aliquid firmitatis decedat, ut potius plurimum crescat & animetur. Fit id propterea, quia si unquam DEUS magnâ suâ voluntate ignoscit nostris delictis, id tum fit, cum eâ nos veniâ quàm indignissimos agnoscimus; tunc enim certiùs consequitur id, quod spectat in concedendâ veniâ; quod non est aliud, I.